

Co je mediace v trestním řízení?

Mediace je mimosoudní zprostředkování řešení trestního konfliktu mezi poškozeným/obětí a obviněným – pachatelem, za účasti třetí osoby - mediátora. Poskytuje oběma stranám možnost vyjádřit své pocity, očekávání a potřeby, které vznikly v souvislosti s trestnou činností. Současně umožňuje domluvit se na rychlém a přijatelném způsobu náhrady škody. Účast na mediaci je pro obě strany dobrovolná.

Co může přinést mediace poškozenému/oběti?

Poškozený/oběť má příležitost vyjádřit a pojmenovat své potřeby a zájmy v souvislosti se zmírněním následků způsobených trestnou činností. Může získat důležité informace vztahující se k trestnímu řízení a především k náhradě škody. Poškozenému/oběti mediace **nabízí příležitost „seznámit“ pachatele s dopady jeho jednání a domoci se tak nejen materiálního, ale i mezilidského narovnání své újmy.**

Co může přinést mediace obviněnému?

Obviněný má příležitost vyjádřit své potřeby, zájmy, ale také pojmenovat své povinnosti a přijmout odpovědnost v souvislosti s náhradou jím způsobených škod. **V osobním jednání s poškozeným/obětí má obviněný „příležitost“ dozvědět se, co vše svým jednáním způsobil.** Může vysvětlit okolnosti svého jednání, omluvit se poškozenému a nabídnout přiměřenou náhradu škody.

Výsledky mediačního jednání může státní zástupce (soudce) zohlednit ve svém rozhodnutí. Může například zastavit trestní stíhání nebo navrhnout či schválit další alternativní opatření či sankci. **V případě rozhodnutí o zastavení trestního stíhání není následkem evidence věci v rejstříku trestů obviněného.**

Co může také zaznít při mediaci:

Poškozený/oběť – byl(a) jsem zraněn(a) při dopravní nehodě, byl(a) jsem napaden(a), ukradli mi kolo, vykradli mi byt, ...

Cítím:

- **křivdu**, že právě mně se to muselo stát
- **ponížení**, že jsem se stal/a obětí
- **vztek** na pachatele, že mi ublížil a dalšími následky zkomplikoval život
- **bolest**, tj. fyzickou ze zranění a psychickou z prožité zkušenosti
- **nejistotu**, zda jsem k trestnému činu nezavdal(a) nějakou příčinu
- **lítost** nad tím, co se stalo
- **obavy**, že mě to potká znovu

Chtěl(a) bych:

- **říci pachateli**, co všechno mi svým jednáním způsobil
- **slyšet vysvětlení**, omluvu...od pachatele
- **dostat odpovídající** náhradu škody
- **vyřešit** celou věc co nejdříve

Máte-li zájem řešit Vaši situaci mediací, můžete se obrátit na Probační a mediační službu ČR.

Obviněný - pachatel - způsobil(a) jsem dopravní nehodu, zranil(a) jsem někoho při rvačce, byl(a) jsem v partě, která vykradla auto (byt), ...

Cítím:

- **strach** z projednávání případu na policii (u soudu)
- **obavy**, že záznam v rejstříku trestů mi bude v budoucnu komplikovat osobní /pracovní situaci
- **lítost** nad tím, co se stalo
- **potřebu** vysvětlit důvody svého jednání
- **potřebu** omluvit se a odčinit to, co jsem spáchal(a).

Chtěl(a) bych:

- **omluvit se poškozenému** a vysvětlit mu, jak a proč ke všemu došlo
- **nahradiť** vzniklou škodu
- **vyřešit** celou věc co nejdříve
- **ukázat** svým aktivním přístupem, že mi záleží na řešení celé situace

Máte-li zájem vyřešit Vaši situaci mediací, můžete se obrátit na pracovníky Probační a mediační služby ČR.

Jak probíhá mediační jednání?

Mediace má podobu **setkání obviněného s poškozeným/obětí za účasti mediátora**, který plní roli nestranného prostředníka. Společnému jednání obvykle předcházejí individuální rozhovory s poškozeným/obětí a obviněným. Smyslem a účelem mediačního jednání je přispět ke zmírnění následků trestného činu pro poškozeného/oběť a motivovat obviněného k převzetí odpovědnosti za škody, které svým jednáním způsobil. Mediátor umožňuje oběma stranám, aby vyjádřily své názory, potřeby a zájmy v rámci daného trestního případu. Mediační jednání může vyústit ve společnou dohodu o urovnání konfliktu a náhradě škody. Ta pak slouží jako podklad pro rozhodování státního zástupce nebo soudce.

Kdo se může obrátit na PMS ČR?

Pracovníky PMS ČR mohou kontaktovat poškození/oběti, obvinění, jejich příbuzní, státní zástupci, soudci, kurátoři pro mládež i pro dospělé, obhájci, policisté a všichni ti, kdo jsou nějakým způsobem trestným činem dotčeni.